

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ В КОНТЕКСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ УКРАЇНИ

Роман Ігорович БОГДАНОВ,

*докторант Харківського національного
університету внутрішніх справ,
доктор філософії з менеджменту
<https://orcid.org/0009-0004-4790-7627>*

Незважаючи на те, що створення Державного бюро розслідувань стало важливим кроком на шляху розвитку правоохоронного сектору України, а також становлення законності та правопорядку в нашій країні, в роботі даного відомства залишається низка проблем, які потребують вирішення. В даному контексті необхідним, як вбачається, є вивчення позитивного зарубіжного досвіду. Так, серед зарубіжних країн, на нашу думку, перш за все, слід виділити досвід Великобританії, в якій ключовим суб'єктом, що володіє компетенцією схожою до ДБР є Національне агентство по злочинності (NSA) Великої Британії. Так, Національне агентство з боротьби зі злочинністю (NSA) є національним правоохоронним органом Сполученого Королівства. Це провідне агентство Великобританії, діяльність якого спрямована на боротьбу з організованою злочинністю; торгівлею людьми, зброєю та наркотиками; кіберзлочинністю; економічними злочинами, які перетинають регіональні та міжнародні кордони. NSA відіграє стратегічну роль, у рамках якої воно розглядає серйозні злочини в сукупності по всій Великобританії, особливо аналізуючи те, як діють організовані злочинці та як їх можна подолати. Для цього він тісно співпрацює з регіональними відділами боротьби з організованою злочинністю (ROCUs), місцевою поліцією та іншими державними департаментами та установами.

Повноваження NSA значні, що робить його одним із найпотужніших правоохоронних органів у Великобританії. Офіцери NSA мають широкі повноваження, які можна порівняти з повноваженнями поліції та Управління з податкових та митних зборів Великобританії (HMRC). Офіцери мають повноваження входити в приміщення та конфіскувати активи, які використовуються в ході злочинної діяльності, а також вилучати документи, які, на думку NSA, будуть доказами злочинної діяльності. Потім ці докази будуть використані для притягнення до кримінальної відповідальності осіб, причетних до скоєння тяжких злочинів [1]. Командування з боротьби з економічною злочинністю (ЕСС) Національного агентства з боротьби зі злочинністю співпрацює з партнерами в державному секторі та економіці в цілому, щоб зменшити вплив економічної злочинності на економіку та суспільства Великобританії в цілому. ЕСС співпрацює з іншими агентствами, такими як Управління з боротьби з серйозними шахрайствами та Управлінням з питань фінансової поведінки, щоб розслідувати пріоритетні економічні злочини та сприяє змінам у

тому, як правоохоронні органи та фінансовий сектор співпрацюють для запобігання економічним злочинам.

Таким чином, до основних особливостей та, водночас, позитивних моментів діяльності Національного агентства з боротьби зі злочинністю (НСА) найбільш доцільно віднести наступні:

1) Міжвідомчий підхід. Зокрема, НСА працює на основі міжвідомчого підходу, тісно співпрацюючи з різними правоохоронними органами, державними департаментами та міжнародними партнерами для ефективної боротьби з будь-якими проявами злочинності;

2) НСА наймає фахівців, які володіють професійними знаннями вміннями та навичками у різних галузях суспільного життя, зокрема: кіберзлочинність, фінансову злочинність, торгівлю людьми та торгівлю наркотиками, що дозволяє комплексно підходити до розслідування таких злочинів;

3) НСА приймає активну участь у співробітництві з іншими правоохоронними органами та організаціями по всьому світу для боротьби з транснаціональною злочинністю, обміну розвідданими, тощо;

4) НСА зосереджується не лише на розслідуванні злочинів, але й на знищенні злочинних мереж і запобіганню майбутнім злочинним діям за допомогою профілактичних заходів, таких як: повернення активів, збір розвідувальної інформації; інформування громадськості; тощо;

5) Агентство використовує передові технології та аналітику даних для виявлення закономірностей, тенденцій і нових загроз у злочинній діяльності, покращуючи свої можливості у розслідуванні злочинів;

6) НСА активно залучає громадськість до діяльності, спрямованої на боротьбу зі злочинністю, що в свою чергу сприяє зміцненню довіри населення до даної інституції, зокрема, а також держави взагалі;

7) Одним із ключових принципів діяльності досліджуваного агентства є підзвітність та прозорість..

НСА досягло значних успіхів у резонансних справах, включаючи припинення великих операцій з торгівлі наркотиками, ліквідацію організованих злочинних угруповань і забезпечення вироків серйозним злочинцям, демонструючи свою ефективність у боротьбі з організованою злочинністю, в тому числі й транснаціональною.

Тож, проведений аналіз дає змогу виділити наступні позитивні моменти досвід Великобританії, які можливо використати в контексті вдосконалення діяльності Державного бюро розслідувань України: по-перше, слід встановити високі вимоги щодо рівня професіоналізму посадових осіб ДБР; по-друге, доцільно розробити нові, більш прогресивні методики оцінювання ефективності діяльності Державного бюро розслідувань взагалі, а також її посадових осіб, зокрема; по-третє, варто покращити рівень матеріально-технічного, фінансового та економічного забезпечення ДБР.

Список використаних джерел:

1. National Crime Agency (NCA) URL: <https://www.wilfordsmith.com/services/criminal-defence/prosecutions-by-government-agencies/national-crime-agency-nca/>